

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**

Kommunala pensionärsrådet protokoll

2021-12-02
Kl. 13:00–16:00

Plats och tid	Sollidenvägen 34 B, November och via ”Teams”, den 2 december 2021 kl. 13:00-16:00
Paragrafer	§§ 35-39
Beslutande	Christina Hedin, V, Kommunstyrelsen, tjänstgörande ersättare Lise Hjemgaard Svensson, M, Vård- och omsorgsnämnden, ordförande Inger Könberg, PRO, tjänstgörande ersättare Inger Breil, PRO Bo Örjan Försth, PRO, tjänstgörande ersättare Margaretha Mooe Hellenen, SPF Christina Bondelid, SKPF Britt Wikman, SKPF,
Närvarande ersättare	Anton Waara, S, Vård- och omsorgsnämnden Katrín Wallin, PRO Marit Borg, SPF Björn von Essen, SPF Eva-Britt Frånlund, SKPF Margareta Pettersson, Vision
Övriga närvarande	Magnus Eriksson, sekreterare Åsa Wallin, projektledare § 35 Hanna Hirvelä, verksamhetsutvecklare/nämndsekreterare § 36 Ulrika Paulsson, uppdragstrateg § 37

Utses att justera Inger Breil

Justering 2021-12-13

Underskrifter

Sekreterare
Magnus Eriksson

Ordförande
Lise Hjemgaard Svensson

Justerare
Inger Breil

Justeringen av Kommunala pensionärsrådets protokoll från den 2 december 2021 har tillkännagivits genom publicering på Östersunds kommuns hemsida.

Förvaringsplats Vård- och omsorgsförvaltningen

Innehållsförteckning

§ 35 Resultat medborgardialoger hösten 2021	5
§ 36 Förändrade riktlinjer för föreningsbidrag	9
§ 37 Översyn av boendemiljön på kommunens särskilda boenden	13
§ 38 Sammanträdesdatum för Kommunala pensionärsrådet 2022..	14
§ 39 Övriga frågor	15

§ 35 Resultat medborgardialoger hösten 2021

Inom ramen för Projekt åldrandevänlig kommun (Age-friendly cities and communities) har Östersunds kommun under hösten 2021 genomfört 5 medborgardialoger riktat till medborgare 65+.

- Åsa Wallin återkopplar resultatet från dessa dialoger. 5 fysiska dialoger har genomförts under oktober-november 2021 i Hornsberg, Körfältet, Centrala stan, Lit och Odensala.
- Resultaten från dialogerna har sammanställts och återkopplats till deltagarna.
- Fokusgruppsintervju riktad till äldre medborgare med annan etnicitet återstår att genomföra (planeras att genomföras i januari månad).

Kort om resultaten

Utemiljöer

Vid samtliga dialoger efterfrågades fler sittplatser/bänkar. Medborgarna känner sig generellt sett trygga i sitt eget närområde. Vid några av dialogerna lyftes betydelsen av att det ska finnas grönområden och att man vill att buskage och liknande ska röjas i högre utsträckning.

Busstrafik

Vid samtliga dialoger lyftes att informationen om busstrafik behöver förbättras, att man vill ha billigare/gratis bussresor för äldre (eller åtminstone gratis för äldre som använder rullatorer) och att äldre med rullatorer bör få kliva på i mitten av bussen.

Bostäder

Vid de flesta dialoger lyftes att det behöver finnas tillgängliga bostäder och lägenheter med rimliga hyror. I Lit efterfrågades fler lägenheter generellt sett.

Social gemenskap

Vid samtliga dialoger ville man ha bättre information om de mötesplatser och aktiviteter som finns samt att det ska ordnas fler aktiviteter. Vid flera dialoger efterfrågades också fler lokaler där man själv kan ordna aktiviteter.

Icke-diskriminering och medborgarinflytande

Vid samtliga dialoger lyftes att man behöver motverka digital diskriminering och förbättra äldre medborgares möjligheter till inflytande. Vid några dialoger tog man även upp att man vill bli behandlad som en vuxen individ även efter 65 år.

Samhällsstöd och service

Synpunkterna kring samhällsstöd och service skilde sig mycket åt mellan olika dialoger.

Hornsberg:

En majoritet av deltagarna tycker att det finns god tillgång till samhällsstöd och service i Hornsberg. Några problem kopplat till Region J-H lyftes fram (möjligheten att ta sig till hälsocentralen och parkeringsavgifter vid hälsocentralen).

Körfältet:

En majoritet av deltagarna tycker att det finns god tillgång till samhällsstöd och service på Körfältet i och med närheten till Lillänge. Man vill att det ska finnas en hälsocentral på Körfältet.

Centrala stan:

En majoritet av deltagarna tycker att det finns god tillgång till samhällsstöd och service i centrala stan. Man upplever problem med den snabba digitaliseringen och tycker att banker har mycket dålig service.

Lit:

Säkerställa att all personal som arbetar i vård och omsorg är vaccinerade, Stärka kommunens krisberedskap, Motverka digitaliseringens negativa konsekvenser, Vidta åtgärder för att öka tryggheten lokalt i Lit, Saknas hälsocentral i Lit på sommaren

Odensala:

Det finns dåligt med matbutiker i närområdet, det saknas direktbuss mellan Odensala och Lillänge, Det saknas någonstans att gå och äta lunch, Flera brevlådor har tagits bort. Bibliotekets service att köra hem böcker är mycket uppskattad.

Status medborgardialoger personer med funktionsnedsättningar 18+ hösten 2021

- Personer med synnedsättningar (SRF): Dialog hölls med SRF den 19 oktober. Resultatet har sammanställts och återkopplats till deltagarna.
- Personer med hörselnedsättningar (HRF): Enklare, kompletterande dialog hölls med HRF på Hörseldagen den 16 oktober.
- Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar: Fokusgruppsintervjuer hölls den 22 och 25 oktober. Resultatet har sammanställts.
- Personer med intellektuell funktionsnedsättning: Fokusgruppsintervju hölls den 24 november. Resultatet har sammanställts.
- Personer med rörelsenedsättningar: Fokusgruppsintervjuer har genomförts med Parkinsonföreningen och Reumatikerföreningen den 1 december, möte med Personskadeförbundet RTP ska hållas den 2 december och med Strokeföreningen den 14 december.

Några exempel på vad som framkom vid medborgardialogen med SRF:

Utemiljöer:

Förbättringsområden är sandning/snöröjning, belysning, fler kontrastmarkeringar och att förbättra ljudet vid övergångsställen. Man lyfte även den otydlighet som finns kring vilken sida man ska gå på när det gäller gång- och cykelbanor.

Busstrafik:

Förbättringsområden är informationen om busstrafik, utrop av busshållplatser på Länstrafikens bussar och att underlätta på- och avstigning på bussarna. Svårt för många att åka buss utan ledsagare.

Bostäder:

Viktigt att det finns hushållsutrustning anpassad för personer med synnedsättning och att det finns tillgängliga bostäder (inga trappor alternativt hiss, punktskrift i hissen, kontrastfärger), bra belysning. Behoven bör beaktas redan vid bostadsbyggandet.

Social gemenskap:

Underlätta tillgången till ledsagning och färdtjänst (viktig för att personer med synnedsättning ska kunna delta i sociala aktiviteter)

Icke-diskriminering och medborgarinflytande:

Motverka digital diskriminering (kan inte utgå från att alla har en dator eller har en smartphone), lyssna in vad medborgare/föreningar tycker i högre utsträckning, förbättra möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att engagera sig politiskt. Inhämta synpunkter från personer med synnedsättningar vid utformning av nya tjänster och digitala lösningar

Det återstår två dialoger kopplat till funktionshinderområdet som ska genomföras innan jul (RTP Skadeförbundet och Strokeföreningen).

Dialog med representanter för Samiskt samråd ska genomföras (förhoppningsvis innan jul).

Dialog med äldre 65+ med annan etnicitet ska förberedas till januari månad.

Styrdokument ska tas fram baserat på samtliga undersökningar som genomförts i projektet (Bakgrundsrapport, Strategidokument och Handlingsplan).

Styrdokumentet kommer att skickas ut på remiss under januari månad.

Sammanställningar från samtliga medborgardialoger kommer att skickas ut till ledamöterna i Kommunala pensionärsrådet.

§ 36 Förändrade riktlinjer för föreningsbidrag

Hanna Hirvelä, verksamhetsutvecklare kommer till Kommunala pensionärsrådet för att informera om förändringar av riktlinjer för föreningsbidrag inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde. Det kommer föreslås att från och med 2022 kommer det att finnas fyra olika bidrag att söka:

- Grundbidrag
- Verksamhetsbidrag
- Extraordinärt bidrag
- Jämställdhetsbidrag (nytt)

Jämställdhetsbidrag

1. X kronor om det finns formuleringar om jämställdhet i föreningens stadgar/verksamhetsidé/värdegrund
2. X kronor om föreningen har en strategi/handlingsplan för sitt jämställdhetsarbete
3. X kronor om föreningen har en åtgärdsplan som tillämpas i händelse av mobbing/kränkande särbehandling/trakasserier eller annan form av övergrepp
4. X kronor om föreningen under föregående år har haft en aktivitet där medlemmar har jobbat tillsammans med jämställdhetsfrågor (se exempel under

Extraordinärt bidrag

- Deltagande i specialligger eller liknande idrottsarrangemang för personer med funktionsnedsättning
- Extraordinära aktiviteter som inte återkommer med jämna mellanrum, och som inte ryms inom föreningens ordinarie verksamhet
- Jubileumsfiranden när en förening fyller jämna 50- eller 100 år, exempelvis 50, 100, 150, 200 och så vidare

Nytt

- Jämställdhetsaktiviteter där medlemmar i en förening jobbar tillsammans med jämställdhetsfrågor.

Exempel på jämställdhetsaktiviteter:

- Ta fram en strategi eller handlingsplan för föreningens jämställdhetsarbete
- Göra gruppövningar kring diskriminering, normer, sexism, privilegium och/eller stereotyper
- Gå igenom Sveriges jämställdhetspolitiska mål och/eller diskrimineringsgrunderna
- Diskutera olika typer av våld och åskådarperspektivet

Sammanträdesdatum
2021-12-02

- Ta fram en policy kring delaktighet, värderingar, jargonger, ordval, respekt och/eller förhållningssätt mot varandra inom föreningen
- Gå igenom lokaler som föreningen ofta nyttjar för att se om den fysiska miljön är välkomnande för alla och kan användas av så många som möjligt utan speciella anpassningar, samt ta fram en handlingsplan för att åtgärda eventuella brister
- Ta reda på vilka aktiviteter kvinnor och män (pojkar och flickor) inom föreningen vill ha, och anpassa utbudet av aktiviteter utifrån det
- Anordna en utbildning för föreningens ledare som syftar till att främja inkludering inom föreningen
- Gå igenom nulägeskollen (en e-tjänst) som finns på Östersunds kommuns hemsida där föreningen kan se hur den ligger till i sitt jämställdhetsarbete

Målgrupp för dessa bidrag som Vård- och omsorgsnämnden ger är:

1. Pensionärsföreningar
2. Föreningar för personer med funktionsnedsättning
3. Föreningar för anhöriga och/eller personer som har en sjukdom alternativt återhämtar sig från en sjukdom
4. Kultur- och idrottsföreningar som anordnar aktiviteter som specifikt riktar sig till pensionärer, personer med funktionsnedsättning eller personer som har en sjukdom alternativt återhämtar sig från en sjukdom. Verksamheten ska bedrivas i ett hälsofrämjande syfte.

Bidrag till andra föreningar som samlar minst tre pensionärer eller personer med funktionsnedsättning vid sina aktiviteter som tidigare kunnat söka bidrag föreslås nu inte tilldelas bidrag för detta.

Krav för att kunna få bidrag

- Bedriva sin huvudsakliga verksamhet inom Östersunds kommun
- Tillhöra Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde
- Komplettera kommunens egen vård- och omsorgsverksamhet
- Vara religiöst och partipolitiskt obunden
- Bedriva en verksamhet som är öppen för alla som delar föreningens värderingar och vill följa dess stadgar
- Vara uppbyggd enligt demokratiska principer och arbeta för jämställdhet och delaktighet
- Inte bedriva en vinstgivande verksamhet
- Ställa sina räkenskaper och revisionshandlingar till förfogande för granskning
- Ha stadgar som är godkända av medlemmarna
- Ha en styrelse och revisorer som är utsedda av medlemmarna
- Ha ett giltigt plus-, bank- eller postgiro/bankkonto och ett organisationsnummer (nytt krav)

Ansökan via e-tjänst ska innehålla:

- En komplett ifylld ansökan om bidrag
- Ett justerat (undertecknat) protokoll från föreningens årsmöte innevarande år, där det framgår uppgifter om valda styrelseledamöter, kassör och revisorer
- Föreningens verksamhetsberättelse för föregående år (gäller vid ansökan om grund-, verksamhets- och jämställdhetsbidrag) (nytt)

Grundbidrag

- 6 000 kronor per år för pensionärsföreningar
- 12 000 kronor per år för föreningar för personer med funktionsnedsättning
- 6 000 kronor per år för föreningar för anhöriga och/eller personer som har en sjukdom alternativt återhämtar sig från en sjukdom (nytt)
- Kultur- och idrottsföreningar som anordnar aktiviteter som specifikt riktar sig till nämndens målgrupper har inte rätt till grundbidrag – endast verksamhetsbidrag och extraordinärt bidrag (nytt)

Verksamhetsbidrag	Summa per tillfälle	Maxbelopp per år	Beskrivning
Medlems-aktiviteter	100 kronor	50 000 kronor	Till exempel årsmöten, månadsmöten, fester, utflykter, boule, vattengymnastik eller stavgång. Bidrag ges inte till styrelsemöten eller studiecirklar (bidrag söks då från studieförbund).
Öppna aktiviteter	330 kronor	30 000 kronor	Aktiviteter för icke medlemmar. Det krävs att föreningen har nått ut med skriftlig information om aktiviteten till icke medlemmar via till exempel annonsering. (nytt)
Hembesök i ordinärt boende	50 kronor	5 000 kronor	Föreningsrepresentants besök hos person som inte tar sig till möten/aktiviteter (ej besök på särskilt boende). Gäller endast besök som är inplanerade i samförstånd med den enskilde.

Vård- och omsorgsnämnden kommer att ta beslut om förändrade riktlinjer för föreningsbidrag vid sitt sammanträde den 16 december.

§ 37 Översyn av boendemiljön på kommunens särskilda boenden

Ulrika Paulsson berättar om uppdraget från VON att se över miljön på kommunens särskilda boenden gällande trivselfaktorer. Det är ett stort antal faktorer som kommer att ses över. Det är inte en granskning av verksamheterna utan en översyn av själva miljön. Både kommunens egna särskilda boenden och de i privat regi kommer att ses över. Resultatet kommer att följas upp med KPR under våren 2022.

§ 38 Sammanträdesdatum för Kommunala pensionärsrådet 2022

Sammanträden för Kommunala pensionärsrådet 2022 beslutas enligt följande:

17 februari

7 april

19 maj

15 september

~~20 oktober~~

8 december

Sammanträdestiden är mellan 13.00 och 16.00.

Nytt datum för sammanträde i oktober/november 2022 kommer att beslutas vid KPR den 17 februari 2022.

§ 39 Övriga frågor

- Rådet får information om hur läget ser ut i kommunens verksamhet gällande coronapandemin. Det är för närvarande lugnt i verksamheterna. Ingen smitta på särskilda boenden.
- Hanna Hirvelä informerar att lägsta ålder för fixartjänster, digital hemguide, portionsmat och förebyggande säkerhetsbesök i hemmet enligt lagen om vissa kommunala befogenheter kommer att höjas. Detta på grund av att befogenhetslagen har höjts från 67 till 68.
- Christina Hedin informera om en fråga som tidigare varit uppe gällande ambulansens möjlighet att ta sig in i flerfamiljsfastigheter. Ambulanspersonal har inte nycklar och koder till alla fastigheter men personalen är bra på att lösa detta.
- Rådets ordförande informerar efter fråga om köerna till särskilda boenden. Köerna är för närvarande ovanligt långa, ca 70 medborgare står i kö. Det kan bero på ett uppdämt behov under pandemins värsta fas och innan vaccinerings. Det beror också på en låg omsättning av lägenheter.
- Christina Hedin berättar lite om Äldreomsorgsberedningen. Det finns kommunövergripande utmaningar framöver gällande äldreomsorgen som beredningen ska arbeta med.
- Inger Breil tar upp frågan om Kollektivtrafik som har pågått väldigt länge utan att man ser något resultat eller får klara besked. Vad man önskar är rabatterade priser samt eventuellt gratis bussåkning för pensionärer. Rådet önskar att få klara besked om detta inom en snar framtid och inte bollas mellan Östersunds kommun och Region Jämtland/Härjedalen.